

Povestea echipei naționale de football a României

PRIMUL MATCH SUB IMBOLD REGESC

Gratulații la 5 Mai 1921. Al cinilea de la stânga este Rudy Wetzer, iar al optelea Mișu Toenzer.

PRIMUL MATCH, PRIMA VICTORIE: ROMANIA-JUGOSLAVIA 2-1, LA 8 Iunie 1922, IN ZIUA CASATORIEI REGINEI MARIOARA CU REGELE ALEXANDRU I UNIFICATORUL

Ne vom deplasa cu echipa națională, vom călători cu ea pe două continente, în tren, pe vapor, în autoteare, pe șosele și drumuri de țară, vom vizita Capitalele de țări și vom... suferi rigurile vameșilor.

Vom aduce sub ochii cititorilor viața de dincolo de terenul de sport. Viața aceasta atât de puțin cunoscută de marele public, dar care are farmecul ei specific, neegabil, format din bucurii și dureri, triumfuri și disperări, căderi și înălțări. Ne vom strecura în sufletul jucătorilor, în mentalitatea internaționalilor, vom transcrie capriciile lor, mișcările superșii și marile vanități. Ne vom strădui să exemplificăm astfel victorii sau să scuzăm înfrângeri. Puțin știu că din cauza unei certe dintre Ciolac și Sepe am suferit o înfrângere din partea jugoslaviei și mai puțin condițiile inedite în care am trecut Atlanticul și am pierdut în fața Uruguayului după ce învinsesem pe Peru.

Sunt amănunte de culise pe care nu le cunosc decât cei cari stau în preajma echipei, cari dorm cu jucătorii, mănâncă cu ei la masă, cari cunosc starea lor sufletească.

De aceasta ne vom ocupa, lăsând partea tehnică a meciurilor pe plan secundar.

COSTEL RADULESCU

Costel Rădulescu este acela care ne-a pus la dispoziție toate datele și amănunte pe cari le vom transcrie. Nici că se putea o alegere mai fericită. Costel Rădulescu este un fel de Jurnal Paramount: «stie tot, spune tot». Le spune cu savoare specifică a causerului de rasă, cu bonomia omului care a văzut și trăit multe. Își presară povestirea cu glume de cea mai pură proveniență anglo-saxonă, dar pe pigmen-tează cu spiritul fin al francezului. Căci Costel Rădulescu știe să povestească, și mai ales are ce.

Ca manager al echipei naționale a parcurs două continente. La Belgrad, a asistat la înfrângeri și victorii, la Pardubee a condus o echipă care a smuls un match nul, la Triest în însoțita Italie care a gătat să elimine Cehoslovacia din campionatul mondial; la Erfurt a trebuit să plece steag; la Stockholm a asistat la un dezastru, pentru că la Lodz s-a culegă o splendidă victorie în fața Poloniei; la Zagreb a văzut concurența cu Belgradul, iar la Sofia s-a luptat cu spectatori; la Tallin, în țara cu noaptea de 16 ore, a constatat cum România poate pierde în fața Estoniei, după ce la Kaunas Lituania se închinase în fața noastră de două ori, iar la Riga ne mulțumiserăm cu un draw. A trecut apoi Oceanul în acea splendidă de basm deplasare dela Montevideo. A rămas perplex când uruguanienii au scos revolverele și au început să tragă la finala campionatului mondial, dar s'a delectat în a admira jocul de maeștri al argentinienilor, cari dănsau parcă rumba.

Acesta este Costel Rădulescu. Omul care a parcurs continentul nostru ramolit de sus în jos și dela apus la răsărit, pentru a se duce apoi dincolo de ape în pământul care din întâmplare nu poartă numele lui Columb.

A văzut multe, a trecut prin mii de întâmplări și a memorat tot a-tătea.

Ce puteam cere mai mult? Buna dispoziție, pe care «Nea Costel» și-a regăsit-o repede la o țică caldă, care ne-a încălzit puțin de gerul primelor zile ale acestei ierni capricioase ca o vedetă.

Cu amabilitate, caracteristică, povestitorul nostru ni s'a pus la dispoziție.

«Nea Costel» și-a început povestirea, arătându-ne albumul său de fotografii. Au defilat prin fața ochilor noștri imagini din alte vre-

CUPA REGELE ALEXANDRU, CARE ASTAZI SE AFLA IN SAFE-UL BANCII NAȚIONALE JOGOSLAVE, VALOREAZA UN MILION LEI

muri, 1914... 1915... 1920... 1922 și anii mai aproape de noi, ne-au apărut în coloritul lor specific. Se găseseră în acest album, din care vom reproduce în limitele posibilităților, fotografii unice, care fac cinste colecționarului. Inceputurile football-ului bucareștean defn un capitol important. (Vor forma dealtfel subiectul altei serii de reportajii cu d. Costel Rădulescu). Din imaginile îngălbenite de vreme, se pot reconstitui fragmente întregi din marea frescă a coccerului românesc, «Nea Costel» îi ține minte pe toți. Ne spune pe nume: uite-l pe X, este azi director general la o mare instituție de stat, Y a murit în timpul războiului, Z a dispărut etc.

Defilează, recomandate de verbul d-lui Rădulescu, aspectele cele mai diverse, figurile cele mai interesante ale unor vremuri de mult trecute.

Albumul este o comoară, din care vom scoate din când în când nestemate adevărate menite să entuziasmeze pe tineri și să renască amintiri în mintea celor mai bătrâni.

SUPREMAȚIA FOOTBALLULUI ARDELEAN

Înainte de a intra în materia propriu zisă d. Rădulescu a ținut să ne facă o precizare.

— Footballul românesc s'a adăpat și se adapă încă la resursele inepuizabile de talente ardeleno-Sportul bucareștean a creat prea puțin jucători de clasă internațională. Ardealul în schimb a fost totdeauna pe primul plan. Câte elemente de valoare adevărată au plecat din urbea lui Bucur? Îi poți număra pe degete: Robe, Stanciu, Subășanu, Oțelăanu, Lăpusneanu și alții cățiva.

Transilvania în schimb dădea câte opt și noua jucători echipei naționale. Să nu mai vorbim de meciurile în care Chinezul de altă dată juca cu întregul efectiv sub titulatura de reprezentativă României.

Primul contact pe care l-am avut cu soccerul ardeleno a fost cu ocazia debutului nostru internațional în 1922. Atunci ne-am dat seama cu adevărat de ignoranța noastră și le footballul avansat al celor de peste Carpați. Tehnică, subtilitatea pas-selor, concepție de joc iată ce am văzut la ardeleni. La București, pe atunci, era mare jucător acela care trăgea mai tare. Cine trimitea o «lumanare» mai înaltă, era considerat ca adevărată vedetă. Când am văzut școala footballului ardeleno ne-am dat seama că trebuie să mai învățăm. Și învățăm și azi încă!

Azi chiar câți jucători neași bucareșteni activează în echipele divizionare din Capitală. Câte unul, doi sau trei. Restul au fost transplantați de dincolo de munti. Astfel că putem vorbi de o supremație a soccerului ardeleno.

În cele ce vom discuta mai departe se va vedea cum această supremație a avut un rol covârșitor în dezvoltarea noastră internațională.

În Ardeal am găsit atunci și o tradiție footballistică care nu exista în vechiul Regat. În Timișoara, unde s'a adăugat celor câțiva jucători bucareșteni, restul primilor noștri internaționali, am rămas surprinși când pe peron ne-au apărut în fața jucătorii. Fiecare purta un hask pe care erau cusute cu fir mai multe trese, fiecare arătând

numărul meciurilor internaționale la care luaseră parte. După cum studenții dela Heidelberg își aveau pe obraz semnele isprăvilor duellistice, internaționali ardeleni purtau pe șepcile lor însemnele internaționale.

Pentru noi, veniți de pe terenul cu băltoace al Federației, acest amănunt a însemnat lucru mare, care ne-a făcut să ne uităm cu respect la aceste «specimene» atât de străine de mentalitatea noastră.

PRIMUL MATCH OFICIAL AL ROMANIEI

1922. Anul începerii seriei meciurilor internaționale oficiale ale României.

Înainte de această dată România a mai susținut trei partide internaționale inter-militare. În anul următor războiului, pe stadionul Porscheing din Paris, în cadrul unei competiții aliate, echipa noastră militară înfruntă Franța, Italia și Grecia. Toate trei meciurile au fost înfrângeri.

Iată din cine se compunea teamul nostru:

Portar: Costel Rădulescu.
Fundazi: Savu Mareș (decedat luna trecută); Mijî Niculescu, fondator al Venusului și cunoscut arbitru.

Halfii: Rudy Schmetan, secretar general al F. R. A.

Alvirosen, procurist la Banca Românească.

Atașanți: Traian Butu, agricultor, Maior Meșianu. Lt. colonel Alex. Săvulescu.

Ernest Hilard, petrolișt.

Dinu Georgescu, director la ministerul de Domenii.

Precum se vede majoritatea jucătorilor o da clubul Tricolorul.

În meciul cu Franța, condus de d. Mauro, am cedat cu 0-4.

Cu Italia am jucat deosemeni și am cedat cu 1-6 (0-4), iar în fața Greciei am cedat cu 2-3 (2-2).

D. Mauro, este astăzi vice-președintele federației italiene și a participat zilele trecute la conferința

Cupei Europei Centrale, care a avut loc la București.

Aceste meciuri n-au fost însă oficiale.

Prima dată oficială trecută în a-nuarul Fifei este 8 Iunie 1922 la Belgrad, când am învins cu 2:1 (1:1) Primul jos, prima victorie.

Pe atunci relațiile internaționale nu existau. Pentru a se angaja un match ducean tratative îndelungate și costisitoare.

Astfel pentru a se ajunge la meciul cu Jugoslavia am fost vizitați la București de echipa Beogradsky, care a susținut două jocuri în Aprilie 1922. Cu reprezentativa Capitalei a terminat la egalitate (2-2), iar pe Tricolorul l-a zdrobit cu 9-0. În echipa Beogradsky juca fundaș Kika Popovici, fostul jucător de mai târziu al Venusului și actual secretar general al federației jugoslave. Echipa jugoslavă venise însoțită de Radoilovici, președintele clubului. Bobi Hârștieci și ziaristul Pantevici, decedat azi.

Acești conducători au tratat cu noi meciul dela Belgrad, care a fost perfectat cu deschiderea Belgrad-București.

PRIMA VICTORIE INTERNAȚIONALĂ

Lumea sportivă românească a trăit zile de adevărată emoție în preajma meciului cu Jugoslavia. Porneam spre necunoscut, pe un drum nou, virgin pentru noi.

Oricine își poate da seama de febra ce a domit în Comisia Centrală, care ținea atunci la F.R.F.A. compusă din d-nii Gebouci, președinte, Lazăr Breyer, secretar și C. Rădulescu, capitan regional al Bucureștilor.

Manager fusese desemnat d. Teofil Moraru.

Echipa care a fost formată avea următoarea alcătuire:

Ritter, dr. Hirsch, Szilagi, Zimmerman, Kingli (Cluj), Guga (?), Roman, Auer I.

În gara Timișoara s'a făcut conducătorii din București și jucătorii reprezentativei Capitalei o privire triumfală. La Belgrad deasemenea reprezentanții noștri s'au bucurat de toată atenția, mai ales că meciurile România-Jugoslavia și București-Belgrad aveau loc la o dată simbolică pentru istoria celor două popoare. În ziua de 8 Iunie 1922 avea loc în Capitala Jugoslavă căsătoria Reginei Alexandru cu prințesa Marioara a României. Sute de mii de oameni veniseră din toate colțurile Jugoslaviei pentru a asista la această sărbătoare.

Este lesne de închipuit că reprezentanții sportului românesc, s'au bucurat de atenția generală, iar Regele Alexandru a donat un trofeu care-i poartă numele, o cupă de aur masiv în valoare de un milion lei, care a rămas definitiv în patrimoniul jugoslavilor și se află actualmente depusă în tezaurul Băncii Naționale din Belgrad.

Sâmbătă 7 Iunie a avut loc meciul dintre reprezentativele celor două Capitale care s'a soldat cu o categorică victorie a bucareștenilor, cari au câștigat cu 6-1. Echipa Bucureștilor era condusă de d. Costel Rădulescu.

A doua zi, Duminică 8 Iunie, a avut loc marea luptă.

În fața unei asistențe excepțional de numeroasă, în sunetele imnurilor naționale a celor două țări care în aceeași zi deveneau prin regala căsătorie rude, în falfăit de steaguri tricolore, cele două echipe au pătruns pe teren.

Reprezentanții noștri purtau tricouri roșii, cu stema țării brodată direct pe tricou.

A fost un match dramatic. Un joc savant pe care ambele echipe depășite mai mult de evenimentul care se desfășura în Belgrad, decât de importanța meciului, l'au prestat cu virtuozitate.

În prima repriză jugoslavii au deschis scorul din 11 m. acordat de arbitru H. Retschury, pentru ca noi să egalăm tot dintr-o lovitură de penalty pe care Ronay l'a transformat impecabil.

A venit apoi pauza. În cabine conducătorii echipei au ținut un logos destul de patetic.

«Băieți, azi când prințesa noastră devine Regină a Jugoslaviei, aduceți voi țării trofeul pe care Regele Alexandru l-a pus în joc. Nu s'a mai spus altceva. Jucătorii pătrunși de sfîșenia acestor puține cuvinte au rămas gânditori tot timpul pauzei. Nu s'a mai schimbat nici un cuvânt.

În a doua repriză am văzut însă efectul. Echipa noastră a făcut 45 de minute formidabile. Publicul ne aplauda incontinuu. În minutul 13 Kinegli îl deschide pe Guga, care face o cursă fantastică și dela 16 metri, epediază o bombă care se oprește în plasă. Este 2-1 pentru România și meciul a fost câștigat, căci până la fluierul final nu se mai marchează nimic.

Bucuria jucătorilor și conducătorilor a fost mare. Prime nu existau pe atunci, totuși jucătorii au luat o indemnizație specială. Era prima victorie internațională, obținută într-o zi atât de solemnă pentru poporul nostru.

Reîntoarcerea în țară a fost un a-

D. COSTEL RADULESCU

devărat triumf. La Timișoara, unde ne aștepta o mare mulțime de oameni, a avut loc un incident comic, privind trofeul de aur al Regei Alexandru pe care îl aduceam cu noi.

Teofil Morariu, cerea ca trofeul să rămână la Timișoara care dăduse cel mai mult jucători naționali, iar Gebauer voia să ia cupa la București.

Cum discuția se prelungea în pertractări și argumente pro și contra, eram puși în situația de a pierde trenul. La un moment dat d. Dinu Cozianu, fostul nostru ministru la Paris, care însoțea echipa a smuls Cupa din mâinile lui «Nea Tofi» și s'a urcat în tren în momentul când se punea în mișcare.

Astfel a ajuns la București.

Un reportaj de SILVIU HERESCU și M. SILVIAN

La meciul dela Belgrad s'a petrecut un incident din cale afară de original și care a dovedit odată mai mult că dacă cei de peste munți erau adevărații maeștri ai mingii rotunde, în materie de bancuri (pe aunci le spunea «goange») tot regeștii erau «fruntea».

Eroul acestui incident a fost fundasul dreapta al României, doctorul Hirsch la Cluj. Sau mai bine spus, nu doctorul Hirsch ci... căinele lui, care purta numele prin excelență sportiv de «Haggibor».

Haggibor avea ochii vioii, urechile ascuțite, picioarele lungi și era, fără îndoială una din figurile predominente ale Clujului. Era tovarășul nedespărțit al stăpânului său. Pe stradă, Haggibor mergea cumințe la dreapta stăpânului său.

La restaurant sau la cafeana, avea scaunul rezervat lângă domnul doctor, așteptându-și răbdător porția. Și, în sfârșit, atunci când doctorul făcea antrenament sau juca meci oficial, Haggibor, la marginea terenului, era numai ochi și urechi în urmărirea evoluțiilor footballistice ale stăpânului său. «Haggibor» devenise atât de popular în lumea sportivă a Clujului încât îl cunoșteau și copiii.

Putea oare el să lipsească de la primul match internațional al României, putea el să nu fie de față la momentul acesta istoric al carierei sportive a doctorului, putea Haggibor să-l lase stăpânul singur într-o călătorie peste hotare?

Nu, fără îndoială.

Haggibor a făcut și el deplasarea la Belgrad, cu singura deosebire că nu i s'a scos pasaport.

În tren s'a făcut ghemotoac la picioarele doctorului, sărind din vagon în stațiile în care stăpânul coboră să bea un spritz și ridicându-se atent în picioare când întinericul vreunui tunel îi pretindea maximum de vigilență întru apărarea doctorului.

La Belgrad, «Haggibor» a participat grav, la aproape înfrul program de recepție și a intrat pe teren, odată cu echipa pe care a părsit-o doar în ușa vestiarului.

Doctorul l-a încredințat amicilor săi Costel Rădulescu și Traian Paraschivescu, a căror companie Haggibor a acceptat-o fără crâcnire. Îi cunoștea doar ca prieteni sinceri ai stăpânului său.

Dar iată meciul a început. Dr. Hirsch schimbă o ultimă privire cu Haggibor și se pune pe lucru.

Haggibor își dă seama că meciul de astăzi o altfel, e mai greu de căt cele de până acum. Strigătele publicului sunt ca niciodată de vehemente, iar mingea este izbită cu o frenezie care trădează importanța meciului.

Costel schimbă o vorbă cu Paraschivescu.

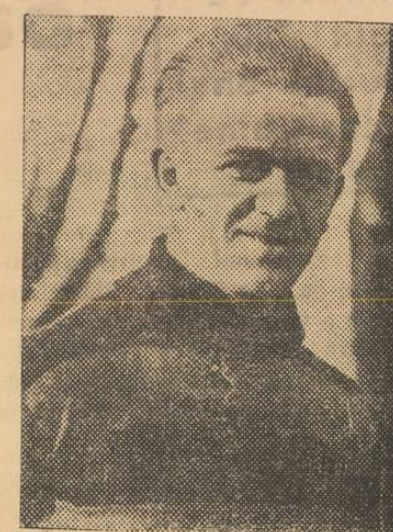
— Greu match, Litra.

— Greu match...

Și, poffim, ca un făcut, prin fața ochilor lor surdă în voo cel mai fugar jucător al Jugoslaviei.

Zimmerman, mijlocasul dreapta al României, se străduie zadarnic să-l oprească. Sărbul îl pierde regulat pe drum — numai că nu-i dă cu tifa.

În seara aceia Haggibor a trecut la... profesionism. A primit, pentru isprava sa, o porție dublă de friptură...

Doză nume mari, cari au contribuit la dezvoltarea footballului românesc: Zvolenski, faimosul fundaș al Romeomitului — poate cel mai bun fundaș care a jucat în Capitală; și faimosul arbitru englez Polton, creatorul arbitrilor români.

— De aici vine goalul lor, Costel.

— De aici, Traiane.

Cei doi schimbă o privire interrogativă: ce-i de făcut? Căci, poffim, în timp ce Zimmerman a căzut neputincios, sărbul a luat-o razna spre poarta lui Ritter.

Va înscrie, desigur. Cine-l va mai putea opri?

Înima lui Costel Rădulescu bate să-i spargă pieptul. Traian Paraschivescu e galben. Iar Haggibor s'a ridicat, înfrigurat desigur, pe picioarele dinainte. Costel simte o smucitură în mână cu care ține lanțul lui Haggibor.

— Te-am înțeles, îi șoptește fostul portar al naționalei, și după ce-și mângâie amical companionul patruped, îi desface discret zgarda.

— Sări, Haggibor.

Și Haggibor a sărit suplu peste împrejmuirea de lemn. Din trei salturi l-a ajuns pe sârb — lătrând puternic și gata-gata să-l «rețină» de chioliți.

Înaintasul jugoslav se ferește înfricoșat de Haggibor nu-l slăbește.

Meciul s'a întrerupt. Publicul a invadat arena. Arbitrul trece pentru prima oară printr-o astfel de situație — pe care n-o prevede nici un regulament.

— Al cui este? se întreabă toți și, în sfârșit, Nea Costel își ia inima în dinți și-și revendică proprietatea.

Bineînțeles trebuie să suporte o avalanșă de imputări. Noroc că nu înțelege limba sârbă — că poate, mai știi, s'ar naște vreo păruală.

Însfârșit, când lucrurile și-au reluat cursul, cei trei se privesc solidari și cu înțelesuri.

— Bravo Haggibor, îi spune recunoscător Costel. Ai salvat un goal fân...

În seara aceia Haggibor a trecut la... profesionism. A primit, pentru isprava sa, o porție dublă de friptură...

(Continuare în numărul viitor)

Kispest s'a înapoiat la Budapesta

Confirmând integral informația noastră, Kispest s'a înapoiat de Miercuri la Budapesta, întrucât federația otomană i-a contramandat turneul.

Ziarele pestane de specialitate ocupându-se de realizările echipei în deplasarea făcută au alcătuit următorul bilanț:

ACTIV

- Echipa nu a pierdut nici un match;
- Nu a primit nici un goal;
- Nici un jucător nu-i rănit;
- Toți jucătorii au câștigat un plus la greutate;
- Baremul jocurilor a fost înecat;
- Echipa nu se resimte de pe urma eforturilor.

PASIV

- Premiile nu au fost plătite iar jucătorii sunt nemulțumiți;
- Unii jucători au cedat la cârți sa-lartile pe mai multe luni.

Fără de acoasă stare de lucruri, conducerea lui Kispest a început să facă demersuri pentru angajarea unui turneu egal de reușit.

M. S. Regele, pe atunci principe moștenitor, strânge mâinile jucătorilor echipei jugoslave Beogradski, care a jucat în Aprilie 1922 cu reprezentativa Bucureștilor pe stadionul dela Sosea.